

akti+

Útoku se nedalo zabránit

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

Útoku se nedalo zabránit

Rotný Martin Marcin a desátníci Kamil Beneš a Patrik Štěpánek se stali 5. srpna 2018 obětí sebevražedného atentátníka. Incident se stal při rutinní prohlídce Čarikáru, hlavním městě provincie Parván, jenž se nachází na východě Afghánistánu. K útoku se přihlásilo islámské radikální hnutí Talibán.

Hlídky se pohybovala devět kilometrů jihozápadně od bagrámské základny. Patrola dostala za úkol zkontrolovat obydlí, zda tam někdo neukrývá výbušná zařízení nebo zbraně. Patrola měla jasný úkol: prověřit cestu, obydlí, prostory nebo osoby. Dalším úkolem bylo navázání kontaktů s místními obyvateli. Proto byla jejich kontrola kombinovaná a byli v ní přítomni i příslušníci afghánské armády, kteří měli být pojitkem s místní komunitou.

„Zpráva z vyšetřování útoku potvrdila naši domněnku, že se jednalo o dobře připravený převad a sofistikovanou léčku,“ komentoval výsledky vyšetřování zástupce ředitele Společného operačního centra (SOC) MO brigádní generál Štefan Muránský.

Incident trval dvě vteřiny

Atentátník na skupinu vojáků zaútočil v úzké uličce poté, co byli nuceni opustit obrněné vozidlo a museli v patrolě pokračovat pěšky. První část patroly, která musela kvůli úzké cestě sesednout z bojových vozidel, čítala šest vojáků. Měli za úkol připravit prostor pro plnění operačního úkolu. „V čele šestičlenné hlídky šel americký voják se psem, za ním tři naši vojáci a za nimi dva afghánští,“ pokračuje generál Muránský. „V boční ulici hlídka narazila na mladíka, na něhož služební pes začal štěkat. Americký voják zaklekl a na mladíka namířil zbraň. Češi se začali s připravenými zbraněmi k mladíkovi přibližovat, aby ho prohledali. A právě v tu chvíli se atentátník odpálil.“

Celý incident trval dvě vteřiny. „Nedomnívám se, že se útoku dalo zabránit, naši vojáci měli smůlu, že byli k atentátníkovi blízko. V žádném případě nepochybili, naopak svým přístupem zachránili životy dalších členů patroly,“ konstatoval zástupce ředitele SOC MO. „Součástí celé patroly byli i čeští zdravotníci, kteří se hráli důležitou roli při záchraně zraněných.“

Incident se stal v oblasti, kde místní populace otevřeně podporuje Talibán. Při výbuchu byli zraněni oba afghánští vojáci i Američan.

Text: Jana Deckerová, foto: des. Radim H.

Martin Marcín

Byl z trojice vojáků, která tragicky zahynula v Afghánistánu, nejstarší a také služebně nejzkušenější. V armádě sloužil již od roku 2003. Narodil se v Chomutově 14. 2. 1982. Vystudoval Střední odbornou školu pro obnovu a ochranu životního prostředí v Litvínově. Po absolvování vojenské základní služby v Českém Krumlově pracoval v civilní administrativě. V armádě postupně prošel funkcemi řidiče a staršího strojníka u zabezpečovacího praporu a 151. ženijního praporu. V lednu 2011 se stal příslušníkem 2. roty 42. mechanizovaného praporu v Táboře, kde následně zastával funkci velitele družstva. V dubnu 2018 odjel na zahraniční misi Resolute Support do Afghánistánu, kde velel 2. strážnímu družstvu 10. strážní roty BAF. Byla to již jeho pátá mise. V letech 2007 a 2009 působil v Kosovu. O tři roky později byl příslušníkem provinčního rekonstrukčního týmu v afghánském Logaru. Další dvě mise v letech 2015 a 2018 strávil již na Bagramu. „Byl to skvělý chlap. Nebezpečí si nepřipouštěl, vždycky se smál, že jemu se nic stát nemůže. Že si nanejvýše při jedné misi v Afghánistánu udělal bouli, když šlápl na hrábě. Říkal, že až přijede, koupí si psa, aby už musel zůstat doma. Že tohle bude jeho vážně poslední mise,“ vzpomínala na něho jeho kamarádka Eva.

„Martin svoje působení v armádě nebral jako dobrodružství, ale jako poslání. Byl přesvědčen, že když může někde pomáhat, musí to udělat, aby se konflikty nepresunuly k nám. Ať to zní, jak chce, on byl strašně fajn chlap, žádný zelenáč ani dobrodruh, moc dobře si uvědomoval rizika a na druhé straně často říkal, že nejde do bojového nasazení, ale jede do Afghánistánu jako strážní rota,“ popisoval jeden z nejbližších kamarádů a starosta Divčič Radek Livečka. Do této obce na Českobudějovicku se Martin přistěhoval před pěti lety a koupil si zde dům.

Kamil Beneš

Narodil se 17. 1. 1990 v Českých Budějovicích. Vyrůstal ve věřící rodině se třemi sourozenci v hájovně v Hluboké nad Vltavou. Od útlého věku hrál fotbal za místní TJ Hluboká nad Vltavou. V roce 2008 absolvoval Střední odborné učiliště v Lišově, obor truhlářské práce. O tři roky později vystudoval ještě v Českých Budějovicích Střední průmyslovou školu automobilní a technickou. V říjnu 2013 nastoupil do Vyškova do kurzu základní přípravy. Po jeho ukončení byl přeřazen ke 2. mechanizované rotě 42. mechanizovaného praporu v Táboře. Zde působil ve funkcích střelce a později staršího střelce. V dubnu 2018 odjel jako starší střelec 2. strážního družstva 10. strážní roty BAF do Afghánistánu na svou první a zároveň poslední misi.

„Kamil miloval svoji práci, ale ještě víc svoji rodinu. Pro tu by udělal cokoli. Pamatuji si, jak nastoupil do Vyškova, kde absolvoval vojenský výcvik před nástupem do armády. Byl unesený z toho, co se tam děje a co tam dělají. Vždy mi psal nebo volal, jak proběhlo poslední cvičení a co vše zažil. Někomu se může zdát výcvik ve špině, bahně a spaní pod širákem při teplotě nad bodem mrazu jako nekomfortní, ale on to měl rád. Rád překonával svoje hranice. Vždy byl šťastnější, když doběhl o kousek dál nebo vyšplhal o kousek výš,“ napsal o něm jeden z jeho kamarádů. „Vím, že se celou službu snažil dostat na misi, a když ho po několika pokusech konečně vybrali, měl ohromnou radost. Hned mi volal a chlubil se. Bral to jako novou výzvu a jako cestu k dosažení svého snu. Nejvic mě jeho ztráta mrzí kvůli jeho malému synovi, kterého nikdy naživo neuvidí. Narodil se až po jeho odletu do válečného území. Vím, že mu žena posílala fotky a videa malého.“

Patrik Štěpánek

Z vojáků, kteří zahynuli při patrole, byl nejmladší. Narodil se 14. 9. 1993 v Plzni, kde také v roce 2014 dokončil studia na Střední odborné škole elektrotechnické (obor informační technologie). O necelý rok později se rozhodl pro vojenskou kariéru. Po absolvování přípravné služby ve Vyškově nastoupil na funkci střelce strážního družstva 132. dělostřeleckého oddílu v Jincích. V lednu 2017 se stal střelcem, později střelcem operátorem 2. mechanizované roty 42. mechanizovaného praporu v Táboře. A právě s touto jednotkou odletěl na jaře letošního roku do Afghánistánu. Byla to jeho první zahraniční mise.

„S Patrikem jsme se znali od střední školy, byl to hodný kluk, dobrý srdce. Ještě před odjezdem na misi jsem s ním mluvil, už byl natěšený. Je to síla, ale věděl, do čeho jde. Nedělal to pro peníze, byla to pro něj radost a čest. Budeš mi chybět, kamaráde. Nezapomenu!“ napsal bezprostředně po tragédii jeden z jeho kamarádů Patrik Staněk.

„Vyjadřuji upřímnou soustrasť celé rodině a všem blízkým. Osobně mám velkou úctu k tomu, co dělal. Mohu už jenom říct: Děkuji za tvou statečnost, Patriku, a sbohem,“ řekla ředitelka základní školy v Plzni-Božkově (Patrik Štěpánek ji navštěvoval pět let) Hana Stýblová.

Text: Vladimír Marek, foto: Radko Janata, Marie Křížová, des. Radim H.

Kontrolní činnost Vojenského zdravotního ústavu vychází z platné české i evropské legislativy

Ochrana zdraví vojáků v polních podmínkách

Hluk, osvětlení, neionizující záření nebo testování zdroje pitné vody přímo u vojáků v polních podmínkách. To je jen malý výčet odborných činností odboru hygieny a laboratorní diagnostiky Vojenského zdravotního ústavu Agentury vojenského zdravotnictví. Jejich laboratoře jsou využívány i v zahraničních operacích, kdy týmy odborníků vyjíždí do místa nasazení našich vojáků k odběru vzorků pitné vody. Naposled to bylo do Afghánistánu a do Iráku.

Vojenský zdravotní ústav (VZÚ) se podílí na hygienickém a protiepidemickém zabezpečení vojsk, jež je nedílnou součástí péče o zdraví v resortu MO. „Například naše autorizovaná laboratoř pitných vod plní mezilaboratorní porovnávací zkoušky a vždy se umísťuje na prvních místech v celostátním hodnocení laboratoří,“ říká podplukovnice Zuzana Dvořáková, ředitelka odboru hygieny a laboratorní diagnostiky Vojenského zdravotnictví Agentury vojenského zdravotnictví. „Naše práce je specifická v tom, že je daná zákonem a k vojákům přistupujeme stejně jako k ostatnímu obyvatelstvu České republiky. Máme svůj zákon o ochraně veřejného zdraví, který říká, že Ministerstvo obrany je povinno vykonávat státní správu o ochraně veřejného zdraví.“

Pravidelné kontroly odhalí problémy

Odbor hygieny a laboratorní diagnostiky řeší v rámci specifikace nákupy vojenských materiálů nebo techniky, které jsou pak určeny všem složkám armády, a také podává zásadní připomínky k ochraně zdraví obsluh a zabezpečení kvality pracovního prostředí. A nejen to. Pravidelnými kontrolami například ve stravovacích zařízeních armády přispívá ke zvýšení kvality a bezpečnosti podávaných pokrmů v těchto zařízeních a tím předchází výskytu onemocnění spojených se společným stravováním.

„Například pravidelnou kontrolou a odběrem vzorků pitné vody v areálu střední vojenské školy v Moravské Třebové bylo zjištěno překročení

hygienických limitů v pitné vodě a díky výsledkům našeho měření byla okamžitě řešena náprava v kvalitě dodávané pitné vody s civilním dodavatelem,“ informuje podplukovnice Dvořáková a dodává, že tímto včasným zjištěním se předešlo možnosti vzniku poškození zdraví studentů školy.

Odběry a měření v poli

Specialisté odboru hygieny a laboratorní diagnostiky mohou kromě kamenné laboratoře působit se svými laboratoři i v polních podmínkách. Jejich měření a diagnostika se také využívají při vševojskových zkouškách při zavádění nové techniky do resortu.

„Tady ve velitelsko-štábním vozidle například řešíme kompletní mikroklimatické podmínky jako teplotu, vlhkost a rychlost proudění vzduchu,“ vysvětluje ředitelka odboru hygieny a laboratorní diagnostiky.

Odborníci svým měřením ověřují funkčnost zařízení jako je například klimatizace, topení a osvětlení a přístroje jsou schopni prověřit na jakémkoliv uzavřeném pracovišti – zde konkrétně v polních podmínkách – zda vyhovuje pracovním podmínkám. U pracovníka, který sedí za stolem, měří zvukovou hladinu v uzavřeném prostředí vozidla. „Používáme k tomu mikrofon, který je ve výši ušního boltce a současně se nabírají mikroklimatické parametry. To znamená třikrát sonda kulového teploměru, jednou sonda pro vlhkost a jednou sonda pro rychlost proudění vzduchu,“ popisuje měření podplukovnice Zuzana Dvořáková. „Sondy jsou mobilní a mohou se přenést kamkoli, kde probíhá měření. Všechny parametry jsou přístrojem ihned zaznamenány. Díky tomuto měření pak bylo možné například ztlumit osvětlení ve velitelsko-štábních vozidlech, mohla být nainstalována přídatná světla a lampičky nad pracovní plochu tak, aby světelný komfort odpovídal potřebám pracovníků.“

Test na kvalitu pitné vody do 24 hodin

Dalším pracovištěm laboratorního komplexu je chemická polní laboratoř. Využívá se například pro potvrzení bezpečného zdroje pitné vody přímo v místě nasazení vojáků v poli. Po odebrání příslušných vzorků následuje třístupňové vyšetření vody.

„Fotometrem s termostatem se zjišťuje chemická, mikrobiologická a toxikologická nezávadnost vody,“ říká podplukovnice Dvořáková. „V našem vybavení je i testovací souprava Setox, která byla vyvinuta speciálně pro českou armádu, a slouží k okamžitému orientačnímu stanovení akutní toxicity vody. Stanoví také mikrobiologické složení vody, které je založeno na sledování možného výskytu bakterií, které indikují obecné a fekální znečištění vody. Pro potřeby armády jsou první výsledky o mikrobiologickém vyšetření známy do 24 hodin, kompletní pak do 48 hodin.“

Testy na rizikových pracovištích

„V tomto případě má obsluha elektrocentrály na sobě nasazený dva osobní dozimetry na měření plynu, jeden na měření oxidu uhelnatého, druhý na měření oxidu dusíku,“ popisuje způsob měření ředitelka odboru Dvořáková. „Je to z hlediska možnosti expozice plynu obsazených ve zplodinách vozu elektrocentrály. Jsou to osobní přenosné přístroje s přenosným chemickým čidlem. Naměřené hodnoty se ukládají do paměti přístroje, data lze přenést do počítače a pak je analyzovat.“

Dalším testováním rizikového pracoviště vojáků přímo v terénu mohou vojenští specialisté zjistit i hodnoty negativního působení elektromagnetického pole, které vzniká například od vysíláče radiostanic. „Máme hygienický dozor a šetříme faktory pracovních podmínek včetně pracoviště se zdroji neionizujícího záření a lasery,“ doplňuje výčet různých měření podplukovnice Zuzana Dvořáková. „Všechny

naměřené hodnoty záření, které vzniká od vysíláče radiostanice, musí odpovídat daným normám a všichni, kdo vykonávají své pracovní povinnosti, musí mít jistotu, že záření je v povolené normě a neohrožuje je na zdraví. Tady konkrétně měříme hodnoty u vysílací antény, která je umístěna na střeše automobilu, a zjišťuje se, zda voják uvnitř automobilu je dostatečně před tímto zářením chráněn plechovým pláštěm vozidla. Naměřené hodnoty vykazaly hodnoty, které jsou v normě, a tudíž nejsou nebezpečné.“

Hygienické zabezpečení napříč armádou

Další oblastí, která přibyla do portfolia Vojenského zdravotního ústavu, je posuzování projektových dokumentací a následně celého provozu nově

vznikajících populárních a velmi žádaných dětských skupin u jednotlivých útvarů v rámci Armády České republiky.

„Každý vojenský výcvik včetně těch mezinárodních se neobejde bez posouzení hygienického zabezpečení,“ konstatuje ředitelka odboru Dvořáková. „K našim nejbližším úkolům budou velmi brzy patřit i kontroly stravování, ubytovacích prostor, sociálního zázemí a dalších zařízení pro tisíce vojáků, kteří se budou podílet na chystané vojenské přehlídce k 100. výročí vzniku Československa. Po zdravotní a hygienické stránce o ně musí být postaráno, a pro nás to bude zároveň znamenat prověření našich schopností.“

Text a foto: Jana Deckerová

Ve vojenském újezdu Libavá se konal již osmý ročník soutěže průzkumných hlídek

Recce Patrol 2018

Výnosem říšského kancléře Adolfa Hitlera z 16. března roku 1939 byl vyhlášen na části československého území Protektorát Čechy a Morava. Mnoho našich spoluobčanů se rozhodlo proti této nelegální anexi bojovat. Jedním ze způsobů bylo opustit svoji vlast a nakonec až ve Velké Británii, což byla jediná evropská země, která neustále odolávala tlaku vojsk nacistického Německa, najít možnost, jak se postavit proti okupantům. Někteří dobrovolníci se přihlásili a aktivně bojovali ve vzduchu, jiní čekali na svoji příležitost zapojit se v pozemních bojových operacích. Začátkem roku 1941 se některým naskytla nová příležitost – působit hluboko v týlu nepřítele...

Právě tyto události se staly námětem pro VIII. ročník prestižní Soutěže průzkumných hlídek – Recce Patrol 2018, která probíhala od 27. do 30. srpna 2018 ve městě Libavá a ve Vojenském újezdu Libavá. První část soutěže simulovala výcvik československých dobrovolníků a druhá část samotný desant a jeho působení na obsazeném území.

Tato soutěž je komplexní záležitostí, protože usiluje o prověření nejen dosažených schopností, ale i fyzické připravenosti a psychické odolnosti příslušníků průzkumných jednotek bojového, hloubkového, ženijního či dělostřeleckého průzkumu.

V osmém ročníku soutěže prověřilo své schopnosti 18 týmů. Vedle soutěžních hlídek 102. průzkumného praporu, včetně hlídky Aktivní zálohy 102. průzkumného praporu, byly zastoupeny hlídky ze 4. brigády rychlého nasazení, 7. mechanizované brigády, 13. dělostřeleckého

pluku, 15. ženijního pluku a Univerzity obrany. Pozvání přijaly i týmy Ozbrojených sil Slovenské republiky z praporu ISTAR v Prešově.

Během čtyř dnů hlídky plnily úkoly 23 disciplín, které vyžadovaly překonání vzdálenosti minimálně 100 kilometrů v zalesněném terénu.

Při úvodním nástupu velitel 102. průzkumného praporu gen. Karla Palečka pplk. Pavel Hriník uvítal všechny soutěžící týmy. „V naší práci je vždy důležitější život, zdraví a čisté svědomí před jakoukoliv trofejí. Proto věřím, že i když soutěžíme, budete jednat v duchu fair-play,“ dodal.

Den první

Soutěž začala zrychleným přesunem s veškerým materiálem do sedm kilometrů vzdáleného kempu. Ten posloužil jako základna pro „výcvik“, jakým

procházeli naši vojáci za druhé světové války v severozápadním Skotsku. Po dosažení kempu poslední hlídkou soutěž pokračovala nočními střelbami z krátkých a dlouhých ručních zbraní. Po půlnoci musely hlídky přenést těžké a neforné břemeno na vzdálenost 1 500 metrů. V kempu pak měli soutěžící čas několik hodin, než začalo svítat.

Den druhý

S úsvitem druhého dne museli vojáci nastoupit do další etapy, která se nechala rovněž inspirovat historií a výcvikovým kempem československých dobrovolníků v Anglii v letech 1941–1945. Obsahovala základy práce průzkumníka. Cílem etapy bylo v co nejkratším čase projít čtyři disciplíny a několik kontrolních bodů umístěných v kruhu, což působilo na psychiku každého člena hlídky. Průzkumníci znali cíl a úkol, ale

způsob, trasu a pořadí plnění úkolů si každá hlídka určila sama. Spíše než s fyzickou museli bojovat sami se sebou, se svými schopnostmi, vytrvalostí a morálním odhodláním. Vodní disciplína s břemenem, lanová dráha, překonání dvacetimetrové skály ani vztyčení státní vlajky na vrcholu kopce nedalo hlídkám odpočinout.

Po krátké přestávce a večeri začala třetí etapa, jejíž náplní byl noční orientační přesun. Projít 43 kontrolních bodů s mapou, buzolou a povinnou výbavou vyžadovalo slušnou dávku znalostí z topografie, odhadu, vytrvalosti, ale i fyzickou zdatnost. Až nad ránem hlídka ulehly k zasluženému spánku.

Den třetí

Dnešní den svým námětem připomíná skutečné příběhy československých parašutistů v Protektorátu Čechy a Morava. Soutěžní hlídky měly během svého přesunu možnost vysledovat ukrytou nepřátelskou techniku a vše si zaznamenat. Hlavní disciplínou bylo pozorovací stanoviště, kde museli průzkumníci doplnit informace o orientačních bodech, zakreslit zjištěné výsledky do schématu pozorování a vést deník pozorování. Tam mimo jiné mohli zanést pohybující se techniku, jako nepřátelské tanky T-72M2, BVP-2 nebo průzkumná vozidla LOV Iveco a LRD 130 Kajman.

Dalším soutěžním úkolem bylo navázání spojení. „Baterie k vysílače jsou vybité. Vojáci si musí pomoci improvizovaným způsobem a mohou využít například baterie z vraku vozidla,“ vysvětlil nestandardní použití autobaterie spojovací specialista nrtm. D. N. Hlídka je však v zalesněném prostoru a proto je nutné připojení závěsné antény. Tu musí jeden ze členů družstva dopravit do koruny stromů, což znamená vyšplhat do výšky třiceti metrů. Úkol byl považován za splněný, pokud se hlídce podařilo v časovém limitu patnácti minut stanici sestavit, připojit anténu a navázat spojení.

V poslední disciplíně hlídka musela získat z mrtvé schránky ženijní materiál a zničit trafostanici protivníka. Bylo potřeba přiložit ženijní náloživo, zhotovit časový rozněcovač a zapálit zápalnici. Noc, zášleh, prskání, jiskry, pomyslný výbuch a hlídka mizí v nedalekém lese. Pryč, co nejdále, nalézt bezpečné místo, podat hlášení, ulehnout a nabrat síl.

Den čtvrtý

Ráno posledního dne zastihlo hlídky již připravené na závěrečnou etapu soutěže, která prověřila psychickou odolnost, schopnost překonat sám sebe, odsunout nepohodu, bolest a vysílení na druhou kolej a najít v sobě motivaci pokračovat v nastoleném tempu až do konce. S osmou hodinou ranní vyrazilo první družstvo na předpad srubového tábora, aby od protivníka získalo zpravodajské informace. Po vyhodnocení informací o místě držení VIP osoby se hlídky přesunuly na místo, kde nachystaný scénář imitoval nastražení léčky na nepřítele s cílem záchrany rukojmí. Týmy čekal boj v budově, poté postupovaly střelnici vpřed a eliminovaly pohybující se terče a dvě řady „popperů“. Na závěr pak z konce plochy střelnice na přípravnou čáru nesli figurínu o váze 80 kilogramů, imitující osvobozeného. Průzkumníci poté překonali závěrečný zrychlený přesun do asi 4 km vzdáleného Města Libavá, kde na ně čekala poslední překážka. Dva kontejnery spojené sítí. Soutěžící sebrali zbývající síly, vytáhli se na vrchol kontejneru se vším materiálem, překonali síť a seběhli šikmou kladinu z druhého kontejneru. Poté následoval vytoužený cíl ve stanovém táboře pod parkem techniky.

Vítězem letošního 8. ročníku soutěže průzkumných hlídek se stal 1. tým roty hloubkového průzkumu 102. pzpr.

Autor: kpt. K. Ramil, npor. J. Zoubek, por. O. Machút
Foto: kpt. K. Vícha, kpt. K. Ramil

A fakta

Výsledková listina 8. ročníku Soutěže průzkumných hlídek:

1. První tým RHPz 102. pzpr Prostějov
2. První tým 1. PzR 102. pzpr Prostějov
3. 43. vpr Chrudim
4. První tým 2. PzR 102. pzpr Prostějov
5. 72. mpr Přeaslavice
6. Druhý tým 2. PzR 102. pzpr Prostějov
7. 153. žpr Olomouc
8. Tým AZ PzR 102. pzpr
9. 13. dp Jince
10. 74. Imopr Bučovice
11. 71. mpr Hranice
12. 44. Imopr Jindřichův Hradec
13. První tým ISTAR Prešov SR
14. Druhý tým ISTAR Prešov SR
15. Univerzita obrany
(dokončeno ve třech účastnících)

Noví dělostřelci poprvé naostro

Tři stovky vojáků a tři armády. Čeští, slovenští a polští dělostřelci prověřovali ve vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách své schopnosti v rámci druhé části cvičení Joint Fires 2018. Svou první bojovou zkouškou s ostrou municí tu prošli také dělostřelci, kteří k 13. dělostřeleckému pluku do Jinců nastoupili v tomto roce.

„Hlavním úkolem cvičení je prověřit schopnosti 132. dělostřeleckého oddílu a jedním z cílů je i adaptovat dělostřelecké nováčky do jednotlivých palebných sestav děl, obsluh děl, průzkumných družstev a dalších jednotek, které máme ve struktuře oddílu,“ informuje plukovník Ivan Mráz, velitel 13. dělostřeleckého pluku a zároveň řídící cvičení. „S našimi vojáky tu cvičí i dělostřelci slovenské a polské armády, kteří jsou začleněni do jednotlivých prvků, zejména průzkumu, koordinace a řízení palby.“

Cíl: zničit nepřátelský tank

Příslušníci 132. dělostřeleckého oddílu prováděli nácvik střelby řízení palby s bojovou střelbou na střelnici Mětikalov ve vojenském újezdu Hradiště. Nácvik střelby se odehrává pod tématem podpory manévrových jednotek v obraně v rámci brigádního úkolového uskupení.

„Baterie obdržela úkol – zničit nepřátelský tank,“ říká plukovník gšt. Jan Cířka, řídící bojových střelb. „Dělostřelecká jednotka tvořená čtyřmi zbraňovými komplety samohybných kanónových houfnic ráže 152 mm vyrázila na místo určení, zaujala palebné postavení a po nastavení prvků začíná plnit palebný úkol zahájením palby.“

Jako palebný cíl byl označen nepřátelský tank ve vzdálenosti dvou kilometrů. Z místa řízení palby, které je součástí velení dělostřelecké baterie, přichází povolení ke střelbě. Toto místo tvoří operátoři, počtáři a radisté, kteří mají k dispozici pomůcky pro určování prvků pro střelbu a prostředky pro komunikaci s výkonnými prvky baterie. Místo řízení palby tu shromažďuje a vyhodnocuje údaje o všeobecné situaci, realizuje opatření taktického a technického řízení palby, určuje a předává prvky pro střelbu jednotlivým dělům

a následně zpracuje hlášení o situaci, které předává nadřízenému prvku velení.

Ostrý výstřel z děla – nejdůležitější moment

Většinu příslušníků 132. dělostřeleckého oddílu tvoří nováčci. „Všichni prošli základní přípravou a mají za sebou čerstvě kurz obsluhy děl,“ vysvětluje plukovník gšt. Cířka. „Je to jejich první cvičení s bojovou střelbou v rámci jednotky, do níž byli začleněni od ledna do července, kdy dorazili poslední nováčci. Do jednotky se začlenili a svoji roli zvládají velmi dobře. Prošli základní teorií, ale ve vojenském prostoru jsou poprvé, a je to jejich první bojová zkouška s ostrou municí.“

Ve výcvikovém táboře v Jincích noví dělostřelci cvičí bojovou přípravu velmi usilovně. Pracují se 152mm houfnicí i se cvičnou municí, kterou v Jincích mají a využívají ji.

„První ostrý výstřel z děla tu ale budou všichni nováčci absolvovat poprvé,“ pokračuje řídící bojových střelb. „To je také pro ně ten nejdůležitější moment jejich dosavadní kariéry u dělostřelců.“

V houfnici jsou sice stísněné prostory, ale jsou adekvátní k činnosti, kterou tam dělostřelci vykonávají. Obsluha děla si na tyto prostory musí nejenom zvyknout, ale zároveň projde ostrým nácvikem zavedení teoretických znalostí do praxe.

„Noví dělostřelci mají ve svých pozicích i možnost kariérového růstu. Pokud nastoupí na funkci jako mířič nebo obsluha děla a mají středoškolské vzdělání, mohou ve vojenské kariéře pokračovat na velitele děla nebo i zástupce velitele čety,“ dodává závěrem plukovník gšt. Jan Cířka.

Polský bezpilotní letoun nad Doupovem

„V rámci cvičení jsme využili v náš prospěch bezpilotní prostředek dělostřeleckého průzkumu polských dělostřelců,“ informuje plukovník Ivan Mráz. „Pomocí tohoto prostředku můžeme rozkrývat bojovou sestavu nepřítele, můžeme pozorovat i účinky střelb, výbuchu a ničení jednotlivých cílů. Je to velmi jednoduchý prostředek, ale je účinný a přesný, takže můžeme jeho výsledky využít k vyhodnocení účinků dělostřelecké palby, protože nám poskytnou souřadnice cílů nebo dopadů střel.“

Bezpilotní letoun polské armády má dosah 30 kilometrů a vydrží ve vzduchu asi 100 minut. Podle vyjádření polských dělostřelců pracují na zavedení prostředku s větším dosahem a s větší výdrží ve vzduchu. Do budoucna se počítá s výdrží asi 160 minut.

Aby tento bezpilotní prostředek mohl létat v určeném prostoru, kde má vymezenou činnost, využívá služby pracoviště meteorologické služby české armády.

„Bezpilotní prostředek je dalším prvkem dělostřeleckého průzkumu, který zvýší – pokud použijeme radiolokátory Artur a případně další technické prostředky průzkumu – naše další schopnosti průzkumu, zejména pro zjišťování cílů a účinků dělostřelecké palby,“ konstatuje plukovník Mráz.

S polskou armádou spolupracují čeští dělostřelci v rámci společných cvičení často, ale dnes poprvé použili tento jejich prostředek průzkumu ve svůj prospěch. „Domnívám se, že v budoucnu by bylo vhodné bezpilotní prostředek vzdušného průzkumu zavést i do struktury dělostřelectva české armády, zejména po pořízení nových děl s větším dostřelem a s ráží 155 mm,“ podotýká velitel 13. dělostřeleckého pluku.

Spolupráce s dělostřelectvem Ozbrojených sil Slovenské republiky a Polské armády má svou dlouholetou tradici a všechny tři armády považují společná cvičení za velmi přínosná. „Pro naše armády je důležité vyměnit si nejen poznatky a zkušenosti, ale zároveň fungovat v případně zahraničního nasazení jako jedna armáda,“ dodává závěrem plukovník Ivan Mráz.

Text a foto: Jana Deckerová